

Δελτία Δεδομένων Ασφάλειας (Safety Data Sheets)

Τα Δελτία Δεδομένων Ασφάλειας (ΔΔΑ) είναι έντυπα που συνοδεύουν επικίνδυνες χημικές ουσίες και μείγματα κατά την πρώτη παράδοσή τους από τον προμηθευτή. Παρέχουν στους χρήστες των χημικών προϊόντων τις απαιτούμενες πληροφορίες με στόχο την προστασία της ζωής, της αριμείλειας και της υγείας των προσώπων καθώς και την προστασία του περιβάλλοντος. Χρήστες των χημικών προϊόντων είναι επιχειρήσεις ή ιδιώτες που χρησιμοποιούν χημικές ουσίες ή χημικά μείγματα στις βιομηχανικές ή επαγγελματικές τους δραστηριότητες.

Η μορφή και ο τρόπος παροχής των ΔΔΑ καθορίζονται στο Άρθρο 31 και στο Παράρτημα II (Απαιτήσεις για τη σύνταξη των ΔΔΑ) του Ευρωπαϊκού Κανονισμού για την Καταχώριση, την Αδειοδότηση, την Αξιολόγηση και τους Περιορισμούς των Χημικών Προϊόντων με αρ. 1907/2006 (Κανονισμός REACH).

Κατηγορίες προϊόντων για τις οποίες πρέπει να υπάρχει ΔΔΑ:

Χημικές Ουσίες

1. Ουσίες που ταξινομούνται ως επικίνδυνες για την ανθρώπινη υγεία ή το περιβάλλον.
2. Ουσίες που είναι Ανθεκτικές, Βιοσυσσωρεύσιμες και Τοξικές (Persistent, Bioaccumulative and Toxic-PBT), ή άκρως Ανθεκτικές και άκρως Βιοσυσσωρεύσιμες (very Persistent and very Bioaccumulative-vPvB).
3. Ουσίες που περιλαμβάνονται στον κατάλογο των υποψήφιων για αδειοδότηση ουσιών (Παράρτημα XIV του Κανονισμού REACH).

Χημικά Μείγματα

4. Μείγματα τα οποία ταξινομούνται ως επικίνδυνα για την ανθρώπινη υγεία ή το περιβάλλον.
5. Μείγματα τα οποία δεν ταξινομούνται ως επικίνδυνα αλλά περιέχουν επιμέρους συγκέντρωση $\geq 1\%$ κατά βάρος (0,2% για αέρια) μιας επικίνδυνης ουσίας.
6. Μη-αέρια μείγματα τα οποία περιέχουν επιμέρους συγκέντρωση $\geq 0,1\%$ κατά βάρος μιας ουσίας που είναι καρκινογόνος κατηγορίας 2, ή τοξική για την αναπαραγωγή κατηγορίας 1A, 1B και 2, ευαισθητοποιητική του δέρματος κατηγορίας 1, ευαισθητοποιητική του αναπνευστικού συστήματος κατηγορίας 1, ή έχει επίδραση στη γαλουχία ή μέσω αυτής ή PBT ή vPvB ή ουσία που έχει περιληφθεί στον κατάλογο των υποψήφιων για αδειοδότηση ουσιών.
7. Μείγματα τα οποία περιέχουν ουσία για την οποία υπάρχουν κοινοτικά Όρια Επαγγελματικής Έκθεσης στον χώρο εργασίας (Occupational Exposure Limits-OELs).

Χημικά προϊόντα

8. Προϊόντα για τα οποία υπάρχει παρέκκλιση από τις απαιτήσεις επισήμανσης με βάση το άρθρο 23 του Κανονισμού CLP (π.χ. περιέκτες αερίων για προπάνιο, βουτάνιο ή υγραέριο).

Πότε και πώς πρέπει να παρέχεται το Δελτίο Δεδομένων Ασφαλείας;

A. Για χημικές ουσίες και μείγματα τα οποία ταξινομούνται ως επικίνδυνα (κατηγορίες 1-4 και 8 πιο πάνω)

Τα ΔΔΑ παρέχονται από τον προμηθευτή δωρεάν στον παραλήπτη σε έντυπη ή ηλεκτρονική μορφή. Δεν θεωρείται αποδεκτός τρόπος παροχής των ΔΔΑ η δημοσίευσή τους στην ιστοσελίδα του προμηθευτή θεωρώντας ότι οι επηρεαζόμενοι χρήστες θα λάβουν την πληροφόρηση με δική τους πρωτοβουλία.

Όταν ένας πελάτης αγοράζει ξανά τα ίδια προϊόντα τότε δεν απαιτείται να παρέχονται εκ νέου τα ΔΔΑ, εκτός και εάν έχει αλλάξει το περιεχόμενό τους.

B. Για χημικά μείγματα τα οποία ΔΕΝ ταξινομούνται ως επικίνδυνα (κατηγορίες 5-7 πιο πάνω).

Τα ΔΔΑ παρέχονται δωρεάν από τον προμηθευτή, εφόσον ζητηθούν από τους επαγγελματίες χρήστες. Η πληροφόρηση γι' αυτή την υποχρέωση πρέπει να αναγράφεται στη συσκευασία του προϊόντος μέσω της

Δήλωσης Επικινδυνότητας EUH 210 «Δελτίο δεδομένων ασφαλείας παρέχεται εφόσον ζητηθεί», όπως προβλέπεται στον Ευρωπαϊκό Κανονισμό CLP για την Ταξινόμηση, την Επισήμανση και την Συσκευασία των Χημικών Ουσιών και των Μειγμάτων (Classification, Labelling and Packaging – CLP).

Εξαιρέσεις

Δεν υπάρχει υποχρέωση για παροχή ΔΔΑ για τα ακόλουθα μείγματα, στην τελική τους μορφή, τα οποία προορίζονται για τον τελικό καταναλωτή:

- **Φάρμακα**, για ανθρώπινη ή κτηνιατρική χρήση
- **Καλλυντικά** προϊόντα
- **Τρόφιμα ή ζωοτροφές**, περιλαμβανομένου των προσθέτων σε αυτά.
- **Επικίνδυνα χημικά προϊόντα που διατίθενται στο ευρύ κοινό** τα οποία συνοδεύονται από επαρκείς πληροφορίες έτσι ώστε να λαμβάνονται τα απαραίτητα μέτρα για την προστασία της ανθρώπινης υγείας και του περιβάλλοντος. Μπορεί όμως για τα ίδια προϊόντα να ζητήσουν ΔΔΑ οι επαγγελματίες χρήστες ή οι διανομείς.

Πληροφορίες που πρέπει να περιέχονται στα ΔΔΑ

Κάθε ΔΔΑ πρέπει να φέρει ημερομηνία σύνταξης και τα ακόλουθα καθορισμένα Τμήματα με τις αντίστοιχες πληροφορίες:

1. Στοιχεία της ουσίας / του μείγματος και της εταιρείας / επιχείρησης
2. Προσδιορισμός των κινδύνων
3. Σύνθεση / Πληροφορίες για τα συστατικά (3.1 Ουσίες / 3.2 Μείγματα)
4. Μέτρα πρώτων βοηθειών
5. Μέτρα για την καταπολέμηση της πυρκαγιάς
6. Μέτρα για την αντιμετώπιση τυχαίας έκλυσης
7. Χειρισμός και αποθήκευση
8. Έλεγχος της έκθεσης / ατομική προστασία
9. Φυσικές και χημικές ιδιότητες
10. Σταθερότητα και δραστηριότητα
11. Τοξικολογικές πληροφορίες
12. Οικολογικές πληροφορίες
13. Στοιχεία σχετικά με τη διάθεση
14. Πληροφορίες σχετικά με τη μεταφορά
15. Στοιχεία σχετικά με τη νομοθεσία
16. Άλλες πληροφορίες

Περισσότερες λεπτομέρειες για το περιεχόμενο καθορίζονται στο Παράρτημα II του Κανονισμού REACH. Τα ΔΔΑ πρέπει να παρέχονται στην επίσημη γλώσσα του κράτους μέλους στο οποίο διατίθεται στην αγορά το συγκεκριμένο χημικό προϊόν. **Για χημικά προϊόντα που διατίθενται στην κυπριακή αγορά τα ΔΔΑ πρέπει να είναι συνταγμένα στην ελληνική γλώσσα.**

Επιπρόσθετα, στα ΔΔΑ προϊόντων που περιέχουν χημικές ουσίες που έχουν καταχωρισθεί από τους παραγωγούς/εισαγωγείς τους με βάση τις πρόνοιες του Κανονισμού REACH απαιτείται η αναγραφή:

- Αριθμών Καταχώρισης, όπου εφαρμόζει (δείτε πιο κάτω την παράγραφο που αφορά τις πρόνοιες εμπιστευτικότητας).
- Των προσδιοριζόμενων χρήσεων και των αντενδεικνυόμενων χρήσεων στο Τμήμα 1 του ΔΔΑ.
- Των σχετικών με την ουσία ορίων DNELs και PNECs στο Τμήμα 8 του ΔΔΑ (Παράγωγο Επίπεδο Χωρίς Επιπτώσεις (Derived No Effect Limit-DNEL)) Προβλεπόμενη Συγκέντρωση Χωρίς Επιπτώσεις (Predicted No Effect Concentration-PNEC).

Για τις καταχωρισμένες χημικές ουσίες πρέπει να επισυνάπτονται ως Παράρτημα του ΔΔΑ τα Σενάρια Έκθεσης.

Αριθμός τηλεφώνου επείγουσας ανάγκης

Στο τμήμα 1.4 πρέπει να αναγράφεται ο αριθμός τηλεφώνου επείγουσας ανάγκης και οι ώρες και οι ημέρες λειτουργίας του στο κράτος μέλος όπου διατίθεται το προϊόν, έτσι ώστε να μπορούν να δοθούν οι ορθές οδηγίες αντιμετώπισης. Για την Κύπρο ο αριθμός αυτός είναι το 1401, που πρέπει να είναι διαθέσιμος επί 24ώρου βάσεως κάθε ημέρα της εβδομάδας.

Πότε πρέπει να επικαιροποιείται ένα ΔΔΑ;

Δεν υπάρχει καθορισμένο χρονικό διάστημα για την επικαιροποίηση κάποιου ΔΔΑ. Ωστόσο πρέπει να αναθεωρείται όταν:

- Υπάρξουν διαθέσιμες νέες πληροφορίες για την επικινδυνότητα του προϊόντος ή αλλαγές στα μέτρα διαχείρισης του κινδύνου.
- Χορηγηθεί ή απορριφθεί αδειοδότηση ως προς το REACH.
- Επιβληθεί περιορισμός ως προς το REACH.

Τα επικαιροποιημένα ΔΔΑ παρέχονται από τον προμηθευτή σε οποιοδήποτε είχε παραλάβει το προϊόν τους προηγούμενους 12 μήνες και αναγράφουν την ημερομηνία αναθεώρησής.

Θέματα εμπιστευτικότητας

Κάποιοι προμηθευτές πιθανώς να ανησυχούν ότι η αναγραφή του πλήρους αριθμού καταχώρισης στο ΔΔΑ θα αποκαλύψει την αλυσίδα εφοδιασμού τους και θα επιτρέψει στους πελάτες τους να τους παρακάμψουν. Σε αυτές τις περιπτώσεις ο διανομέας ή ο μεταγενέστερος χρήστης μπορεί να παραλείψει το μέρος του αριθμού καταχώρισης που αναφέρεται στην δική του καταχώριση ως μέρος της κοινής καταχώρισης, δηλαδή τα τέσσερα τελευταία ψηφία. Όταν όμως δεν αναγράφεται ο πλήρης

αριθμός καταχώρισης ο προμηθευτής οφείλει να τον παράσχει εντός 7 ημερών στις αρμόδιες Αρχές όποτε ζητηθεί.

Η απαίτηση για αναγραφή όλων των επικίνδυνων χημικών ουσιών ενός μείγματος στο Τμήμα 3.2 του ΔΔΑ μπορεί συχνά να αποκαλύψει την πλήρη σύσταση των εμπορικών μειγμάτων. Για να υπερπηδηθεί αυτό το πρόβλημα μπορούν να χρησιμοποιηθούν εναλλακτικές ονομασίες για κάποιες χημικές ουσίες σε μείγματα. Περισσότερες λεπτομέρειες για την υποβολή αιτήματος για να επιτραπεί η χρήση εναλλακτικών ονομασιών είναι διαθέσιμες στο διαδικτυακό τόπο του Ευρωπαϊκού Οργανισμού Χημικών Προϊόντων (European Chemicals Agency-ECHA).

Κατηγορίες κινδύνου και όρια συγκέντρωσης για τα οποία αναφέρεται μια ουσία ως ουσία σε μείγμα στο Τμήμα 3.2

Κατηγορία κινδύνου	Όρια συγκέντρωσης (%)
Οξεία τοξικότητα, κατηγορία 1, 2 και 3	≥ 0,1
Οξεία τοξικότητα, κατηγορία 4	≥ 1
Διάβρωση/ερεθισμός του δέρματος, κατηγορία 1, υποκατηγορίες 1Α, 1Β, 1Γ και κατηγορία 2	≥ 1
Σοβαρή οφθαλμική βλάβη/ερεθισμός των οφθαλμών, κατηγορία 1 και 2	≥ 1
Ευαισθητοποίηση δέρματος/αναπνευστικού συστήματος	≥ 0,1
Μεταλλαξιγένεση βλαστικών κυττάρων, κατηγορία 1Α και 1Β	≥ 0,1
Μεταλλαξιγένεση βλαστικών κυττάρων, κατηγορία 2	≥ 1
Καρκινογένεση, κατηγορία 1Α, 1Β και 2	
Τοξικότητα για την αναπαραγωγή, κατηγορία 1Α, 1Β, 2 και επιπτώσεις στη γαλουχία ή μέσω της γαλουχίας	
Ειδική τοξικότητα στα όργανα-στόχους (STOT) — εφάπαξ έκθεση, κατηγορία 1 και 2	≥ 1
Ειδική τοξικότητα στα όργανα-στόχους (STOT) — επανειλημμένη έκθεση, κατηγορία 1 και 2	≥ 1
Κίνδυνος αναρρόφησης	≥ 10
Επικινδυνότητα για το υδάτινο περιβάλλον — Οξεία, κατηγορία 1	≥ 0,1
Επικινδυνότητα για το υδάτινο περιβάλλον — Χρόνια, κατηγορία 1	≥ 0,1
Επικινδυνότητα για το υδάτινο περιβάλλον — Χρόνια, κατηγορία 2, 3 και 4	≥ 1
Επικινδυνότητα για το στρώμα του όζοντος	≥ 0,1

Πού μπορείτε να βρείτε περαιτέρω πληροφορίες και υποστήριξη;

Ο ECHA έχει ετοιμάσει διαδραστικό Οδηγό με παραδείγματα ΔΔΑ και Σεναρίων Έκθεσης. Σκοπός του Οδηγού είναι να βοηθήσει τους προμηθευτές και τους παραλήπτες των ΔΔΑ να συγκεντρώνουν και να κατανοούν ευκολότερα τις πληροφορίες για μια χημική ουσία και τη χρήση της.

Ο Οδηγός είναι διαθέσιμος στην ελληνική γλώσσα στην πιο κάτω διεύθυνση:

<https://echa.europa.eu/el/safety-data-sheets-and-exposure-scenarios-guide>

Το γραφείο υποστήριξης για τον Κανονισμό REACH στην Κύπρο προσφέρει πρακτικές συμβουλές:

<http://www.mlsi.gov.cy/dli> (Χημικές Ουσίες)

Reach@dli.mlsi.gov.cy

Τηλέφωνα **22405609/ 611/ 637/ 608**

Γ.Τ.Π. 306/2019–2.000
Εκδόθηκε από το Γραφείο Τύπου και Πληροφοριών
Εκτύπωση: Imprinta Ltd

